

Posiziuns endiradas – la debatta da rentas para bloccada

En il cussegl naziunal domineschan la pps e la pld la fatschenta

■ (anr/vi) Il cussegl naziunal na ceda betg e refusa cun 103 cunter 92 vuschs l'augment da 70 francs sin rentas d'AVS. Era puncto vegliadetgna da pensiun resta il cussegl naziunal dir: En cas che las reservas d'AVS daventan stgarsas datti la renta pir cun 67 onns. Las frontas èn endiradas. Danor en in punct è la chombra gronda restada ier dapertut sin sia posiziun e n'è betg vegnida encunter al cussegl dals chantuns. Malgrà che tuttas fracziuns han punctuà ch'i dovria questa refurma e ch'in naufragi chaschunass custs ensalads n'èn las partidas betg stadas prontas da sa mover. *Lorenz Hess* (pbd/BE) ha admonì adumbatten da sortir dals foss ideologics e da chattar cumpromiss.

Il «zutgerin» per ils votants

«Cun ils 70 francs ha la chaussa ina schanza, senza 70 francs n'ha la chaussa nagina schanza», ha Hess ditg. Pliras retschertgas han mussà che la populaziun beneventa l'augment ch'il cussegl dals chantuns ha decidì per cumpensar las perditas che sa resultan en la segunda pitga: Là èsi prevedì da sbassar la tariffa da conversiun da 6,8 sin 6 pertschient. Era *Ruth Humbel* (pcd/AG) è sa fatg ferma per la varianta dal cussegl dals chantuns. «Igl è pli simpel dad explitgar quai en ina votaziun.» Dals 70 francs profiteschian surtut persunas cun entradas bassas.

Il model dal cussegl naziunal custia 2,5 milliardas l'onn, quel dal cussegl dals chantuns 3,2 milliardas ha ditg *Thomas de Courten* (pps/BL). «Igl è ina illusiun da crair che la refurma vegnia tras pli tgunsch cun il zutgerin dal cussegl dals chantuns.»

Malgrà che tuttas fracziuns han punctuà ch'i dovria questa refurma n'èn las partidas betg stadas prontas da sa mover.

KEYSTONE

Empè da l'augment da 70 francs han la pps e la pld dumagnà tras ch'ins sto pajar contribuziuns da cassa da pensiun sin l'entira paja e betg pir a partir da 21 150 francs (deducziun da coordinaziun). Uschia posian era las entradas bassas spargnar chapital da vegliadetgna. L'ala sanestra e la pcd han crititgà che quai engrevgeschia la gastronomia, ils impressaris e manaschis purils.

Berset lascha sentir malpazienza

Gia dapi 145 uras debatteschan las cumissiuns e las duas chombras, ha ditg il minister per socialesser *Alain Berset*. Senza zupentar ina tscherta malpazienza ha el enumerà tge che la refurma custass per interpresas pitschnas e mesaunas, per exempel ina resgia, ina fatschenta da transport u in manaschi puril: La varianta dal cussegl naziunal custass per talas interpresas tranter

25 e 100 pertschient dapli che quella dal cussegl dals chantuns. «Quests fatgs giogan ina rolla, sch'ins giavischa sinceramain e verdaivlamain ina refurma», ha ditg Berset.

Gudagnar senza argumentar

La pld e pps han era dumagnà tras la vegliadetgna da rentas da 67 onns en cas ch'il fond d'AVS croda sut 80 pertschient. Da-

mai che la televisiun ha emess live la debatta n'han ils politichers da la dretga betg fatg gronds peds davart questa mesira nunpopulara. Tant pli intensiv – ma adumbatten – han argumentà la ps, la pcd ed ils verds. Auzar la vegliadetgna da rentas saja in «no go» politic che surchargia la refurma, è stà il tenor da la critica.

Differenzas tranter las duas chombras existan plinavant tar las rentas per vaivas: Tenor il cussegl naziunal duain mo pli vaivas che han anc da trair si uffants survegnir ina renta d'AVS. Il cussegl dals chantuns na vul midar nagut tar las rentas da vaivas. Il cussegl naziunal vul era stritgar las rentas d'uffants per geniturs en la vegliadetgna d'AVS. Betg perina èn las duas chombras era areguard l'augment da la taglia sin plivalur.

Ina differenza ha il cussegl naziunal dentant eliminà ier: La contribuziun da la confederaziun a l'AVS duai cumportar 19,55 pertschient, oriundamain aveva el pledà per 20 pertschient. En auters puncts èn las duas chombras sa cunvegnidas gia avant: La vegliadetgna da renta per dunnas vegn dauzada da 64 sin 65 onns. L'AVS po vegnir retratga tranter 62 e 70 onns. Il medem vala per rentas da la segunda pitga.

Il pievel decida

L'emna proxima discutescha la chombra pitschna puspè la refurma da rentas ed en duas emnas puspè il cussegl naziunal. Suenter sto la conferenza d'intermediaziun chattar in cumpromiss. En quest gremi han la pcd e la ps ina pitschna maiortad. Ils sindicats han gia annunzià il referendum.